

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вчена рада

ДВНЗ «Прикарпатський національний
Університет імені Василя Стефаника
Протокол від «30» серпня 2016 р. №7
Голова Вченої ради

 І.С. Цепенда

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА»
перший (бакалаврський) рівень**

Галузь знань 23 Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Спеціалізація Практична психологія, соціальна
реабілітація

Кваліфікація Соціальний працівник

ВНЕСЕНО

Кафедра соціальної педагогіки та
соціальної роботи

Протокол від «29» серпня 2016 р. №1

Завідувач кафедри Ковбас Б.І.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

Ковбас Б.І., кандидат педагогічних
наук, професор, завідувач кафедри
соціальної педагогіки та соціальної
роботи

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Педагогічного факультету

Протокол від «29» серпня 2016 р. №1

Голова вченої ради Рега О.С.

Члени групи:

Михайлишин Г.Й., доктор
філософських наук, професор кафедри
соціальної педагогіки та соціальної
роботи.

Кулик І.В., кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи.

НАДАННО ЧИННОСТІ

Наказ ректора №125/06-01-С

від «31» серпня 2016 р.

ВЕДЕНО В ДІЮ З

«01» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Запухляк Р.І.

Івано-Франківськ – 2016

I. Преамбула

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота.

Розроблена робочою групою у складі:

Голова робочої групи – Ковбас Б.І., кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Члени робочої групи:

Михайлишин Г.Й. – доктор філософських наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Кулик І.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Кваліфікація	Соціальний працівник
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	4 роки
Мета освітньої програми	Забезпечення зростаючих потреб соціальної сфери у висококваліфікованих фахівцях, здатних впроваджувати сучасні методи соціальної роботи з різними групами клієнтів, застосовувати інноваційні технології соціальної роботи для підвищення соціального добробуту, якості життя населення в умовах мінливого соціального середовища.
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: соціальний добробут населення, детермінанти, що на нього впливають; організаційна, управлінська, експертна, контрольно-аналітична, проектна, науково-дослідна діяльність у соціальній сфері. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності. Теоретичний зміст: поняття, концепції,

	<p>принципи соціального розвитку особи і громад та їх використання для пояснення закономірностей соціальних процесів, соціального захисту й надання допомоги вразливим групам населення.</p> <p>Методи, методики та технології: методи і технології збирання, обробки та інтерпретації результатів дослідження у соціальній сфері.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в соціальній сфері та в сфері наукового дослідження.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливе продовження освіти за ступенем вищої освіти «магістр» за спеціальністю 231 Соціальна робота або за іншими спорідненими спеціальностями.</p>
<p>Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)</p>	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003: 2010) бакалавр соціальної роботи може обіймати такі посади (за чинною редакцією Національного класифікатора професій):</p> <ul style="list-style-type: none"> – фахівець із забезпечення соціального обслуговування; – соціальний інспектор; – співробітник відділу організації служби соціальної допомоги; – спеціаліст з пільг та інших соціальних питань; – співробітник соціальних служб в установах і закладах соціальної сфери; – вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю; – соціальний патолог; – соціальний менеджер; – соціальний працівник; – соціальний працівник (допоміжний персонал); – соціальний робітник.

III. Перелік компетентностей випускника

Загальні вимоги до якостей випускників освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 231 Соціальна робота реалізуються на основі системи набутих загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей для:

- здійснення виробничих функцій;
- вирішення завдань професійної та соціальної діяльності;
- розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на первинній посаді одразу після закінчення терміну навчання.

Результатом навчання є формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність підвищувати власний мовний рівень, поліпшувати орфографічну та пунктуаційну грамотність, добирати відповідні терміни з фаху.

2. Здатність розуміти сутність історичних та культурних процесів на різних етапах суспільного розвитку України, ґрунтовно аналізувати історичні та культурні події, явища, процеси, що відбуваються в нашій країні.

3. Здатність забезпечити необхідну комунікативну спроможність іноземною мовою у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та писемній формах.

4. Системне розуміння соціально-психологічної сфери суспільства відповідно до сучасного наукового рівня; впливу фундаменталізації цінностей демократії на майбутнє України, її євро інтеграційні перспективи; оцінювання та узагальнення інформації щодо ефективності діяльності соціальних і політичних інститутів суспільства; використання соціально-політичних технологій з профорієнтації та адаптації, роботи з кадрами, поліпшення соціально-психологічного клімату в колективі, розв'язання міжособистісних і групових конфліктів, використання соціальних резервів управління; володіння навичками аналізу міжнародної інформації, орієнтуватися в міжнародних соціально-політичних обставинах, геополітичних проблемах, місці та ролі України на міжнародній арені.

5. Знання факторів, які впливають на соціальну роботу в суспільстві і сприяють захисту інтересів людини, верств, їх прав і свобод.

6. Здатність розуміти необхідність формування фізичної культури як системної якості особистості, невід'ємного компонента загальної культури

майбутнього фахівця, здатного реалізувати її в навчальній, соціально-професійній діяльності й родині.

7. Оволодіння студентами методами дослідницької роботи і набуття практичних навичок для її проведення; виявлення наукових проблем для аналізу конкретних ситуацій та розробки заходів їх вирішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

1. Володіння засадами соціальної роботи, особливостями її розвитку в Україні, відмінностями у роботі з різними групами клієнтів, які потребують соціальної підтримки, а також з управлінськими аспектами соціальної роботи.

2. Знання основних етапів зародження, становлення та еволюції соціальної роботи від форм благодійництва до професійного виду діяльності.

3. Сучасні уявлення про загальні принципи і методи соціальної роботи; соціолого-орієнтовні, психолого-орієнтовні і комплексно-орієнтовні теорії соціальної роботи; основні тенденції розвитку соціальної роботи; шляхи вирішення проблем клієнтів соціальної роботи.

4. На основі загальних і спеціальних технологій вміння планувати роботу з індивідуальним випадком користувача соціальних послуг, обирати відповідно до його проблем, потреб і ресурсів методи та форми організації соціальної роботи; досліджувати проблеми клієнта, формувати гіпотези щодо їх причин, узгоджувати з клієнтом мету, завдання і зміст спільної роботи; планувати роботу з певною соціальною проблемою і клієнтом, розробляти соціальний проект.

5. Використання набутих теоретичних знань у практичній роботі з різними групами; ефективних методів і форм профілактично-корекційної, лікувально-оздоровчої та реабілітаційної роботи з різними категоріями клієнтів; способів інтеграції щодо особливих груп клієнтів та оцінка їх ефективності.

6. Формування основних уявлень про процес соціалізації особистості; засобів, факторів та механізмів соціалізації, теорії розвитку особистості, особливостей формування життєвих цінностей людини, функціонування традиціоналізованих стереотипів поведінки, складових культури, соціальних груп та соціальних ролей особистості, процесу етнізації тощо.

7. Усвідомлення значущості волонтерської діяльності як ресурсу для надання соціальних послуг, роботи у сфері соціального захисту.

8. Знання основ соціального проектування як інструменту професійної діяльності, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціальних проблем і здатності планувати й реалізовувати відповідні заходи.

9. Знання державно-правових засад у сфері соціального захисту населення; принципів та критеріїв відбору методів соціальної роботи відповідно до чинних нормативно-правових актів. Практичне застосування норм соціального права в конкретних ситуаціях.

10. Знання методологічних й методичних аспектів вивчення іноземного досвіду соціальної роботи, історії і сучасних тенденцій розвитку соціальної

роботи, міжнародних правових актів та ролі міжнародних організацій у розробці і здійсненні інтеграційної політики у сфері соціальної роботи і соціальної освіти, володіння концептуально-організаційними моделями соціальної роботи за кордоном, специфікою соціальної роботи з окремими категоріями клієнтів: іноземний досвід.

11. Знання наукових, організаційних, методологічних засад побудови партнерських стосунків з клієнтами як об'єктами соціального забезпечення, із представниками державних установ та громадських організацій як суб'єктами соціальної допомоги для профілактики та подолання соціальних проблем.

12. Знання принципів, змісту і технології ведення професійної документації в соціальній сфері, важливості формування професійного рівня, готовності та відповідальності до роботи із заповнення соціальним працівником документів.

13. Володіння системою знань із основ менеджменту; знання функцій менеджменту соціальної роботи, принципів і закономірностей.

14. Визначення соціально-економічних проблем зайнятості на сучасному етапі та виокремлення можливих шляхів їх вирішення; володіння знаннями та навичками щодо здійснення соціальної роботи у сфері зайнятості.

15. Розуміння ролі соціуму в особистому становленні людини та впливі людини на розвиток соціуму.

16. Знання методики дозвіллезнавства, особливостей освітньо-дозвіллевої діяльності населення в соціумі; тенденцій розвитку соціально-культурної діяльності традиційних і нетрадиційних видів дозвілля; шляхами, прийомів, методів, форм освітньо-дозвіллевої діяльності.

17. Знання проблем теорії старіння; специфіки періодизації пізнього віку, соціальних факторів, які визначають статус людини похилого віку в суспільстві; уміння налагоджувати контакт з даною категорією клієнтів.

18. Знання про методи роботи з сім'ями, формами здійснення, засоби та прийоми організації взаємодії з сім'єю за допомогою наявних засобів та можливостей, створення умов для самостійного розв'язання та подолання життєвих труднощів, збереження та підвищення соціального статусу сім'ї або особи, яка опинилася у складних життєвих обставинах.

19. Знання щодо роботи спеціалізованих реабілітаційних соціальних закладів та установ; методами та технологіями роботи з різними категоріями реабілітантів державного та недержавних секторів; навичками щодо впровадження соціальних програм соціальної реабілітації на національному, регіональному та місцевому рівні.

20. Знання особливостей різних видів психологічного консультування та оволодіння техніками їх проведення.

IV. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 231 Соціальна робота:

1. Вміти оформляти ділові документи та здійснювати офіційно-ділове спілкування з дотриманням норм сучасної літератури, на високому рівні застосовувати усне і писемне мовлення.

2. Виділяти соціальні проблеми глобального масштабу, аналізувати соціальні процеси в умовах трансформації в Україні та основні проблеми соціальної сфери, визначати пріоритетні напрями соціальної політики в Україні, використовуючи елементи системи захисту населення з метою формування соціального забезпечення.

3. Використовувати знання теоретичних та методологічних засад соціальної роботи, її історичних коренів, традицій, вітчизняного і зарубіжного досвіду, сучасних завдань, методів організації соціального захисту населення.

4. Визначати основні форми та методи соціальної роботи з клієнтом на основі аналізу його запиту, проблеми та потреб; уміти знаходити найбільш продуктивний шлях до вирішення проблем відповідного типу клієнтів, опираючись на інформацію про специфіку їх проблем.

5. Встановлювати професійні та організаційні контакти з соціальними інституціями, використовувати інформацію про них за місцем проживання, розрізняти напрями їх діяльності та форми роботи з ними.

6. Організовувати та оптимізувати волонтерську діяльність для вирішення соціальних проблем верств населення, яке знаходиться в складних життєвих обставинах.

7. Вміти переконувати, аргументувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, полеміку, толерантно ставитися до альтернативних думок, критично ставитися до тенденційної інформації.

8. Вміти використовувати правові основи у сфері соціального захисту населення, здійснювати вибір методів соціальної допомоги відповідно до чинних нормативно-правових актів, аналізувати нормативні акти щодо видів та форм надання соціальних послуг; визначати адресність та забезпечувати індивідуальне спрямування соціальних послуг відповідним вразливим групам клієнтів.

9. Вести професійну управлінську та соціоекономічну документацію: приймати, складати, зберігати та відправляти відповідні види документів установ соціального захисту; класифікувати документи відповідно до потреб клієнтів різних категорій.

10. Вміти організовувати лікувально-профілактичну допомогу різним соціальним групам.

11. Оптимізувати власний особистісний та професійний саморозвиток, підвищувати рівень комунікабельності, лідерських якостей, особистісної зрілості з допомогою відповідних психотехнік.

12. Застосовувати в науковому дослідженні знання загальних, вікових, соціальних та інших психологічних особливостей соціальної роботи та усвідомлення залежності надання соціальної допомоги від особливостей вікового, соціального, психологічного розвитку клієнта.

13. Об'єктивно оцінювати власні професійні можливості, цілеспрямовано розвивати, створювати умови ефективного професійного спілкування, продуктивно здійснювати професійно-фахове самовиховання та самоосвіту.

14. Проводити співбесіду з клієнтом центру зайнятості, надавати соціально-психологічну допомогу людям, які шукають роботу.

15. Вміти аналізувати і порівнювати зарубіжні моделі місцевого самоврядування; визначати актуальні питання реалізації вітчизняного місцевого самоврядування.

16. Вміти аналізувати демографічні процеси в Україні та світі.

17. Використовувати в особистій професійній діяльності ефективні прийоми та методи роботи керівника з економії свого часу; здатність аналізувати витрати робочого часу для виявлення сильних і слабких сторін особистого стилю роботи.

18. Проводити діагностичну, соціально-педагогічну, соціально-медичну, соціально-побутову роботу стосовно літніх людей.

19. Надавати практичну соціальну допомогу різним категоріям сімей, що здійснюється у формі соціального супроводу, створювати сприятливі умови для успішного спілкування з батьками (доброзичлива атмосфера, уміння бачити бар'єри у спілкуванні, розуміння їх причин тощо).

20. Володіти методиками та технологіями роботи з різними категоріями реабілітантів державного та недержавних секторів; навичками щодо впровадження соціальних програм соціальної реабілітації на національному, регіональному та місцевому рівні.

21. Вміти організовувати та проводити консультативний процес з цільовими категоріями населення, які є клієнтами суб'єктів соціальної роботи; усвідомлення особливостей різних видів психологічного консультування та володіння техніками їх проведення.

V. Перелік освітніх компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Обов'язкові дисципліни			
ЗП 1.1	Українська мова за спрямуванням	3	залік
ЗП 1.2	Історія України	3	залік
ЗП 1.3	Історія української культури	3	залік
ЗП 1.4	Філософія	3	екзамен
ЗП 1.5	Фізична культура		
1.2. Вибіркові дисципліни			
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
ВД 1.1	Політологія	3	залік
ВД 1.2	Іноземна мова	6	екзамен

1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
ВД 1.3	Правознавство	3	залік
ВД 1.4	Основи права	3	залік
ВД 1.5	Основи економічних теорій	3	залік
ВД 1.6	Економічна інтеграція	3	залік
ВД 1.5	Релігієзнавство	3	залік
ВД 1.6	Релігійна етика	3	залік
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
ПП 2.1	Іноземна мова (англійська)	9	екзамен
ПП 2.2	Загальна психологія	3	екзамен
ПП 2.3	Загальна соціологія	3	екзамен
ПП 2.4	Соціальна психологія	3	екзамен
ПП 2.5	Психологія особистості	6	залік
ПП 2.6	Основи наукових досліджень	3	залік
ПП 2.7	Соціальна педагогіка	6	екзамен
ПП 2.8	Вступ до спеціальності	3	залік
ПП 2.9	Волонтерська діяльність	3	залік
ПП 2.10	Основи родинного виховання	3	екзамен
ПП 2.11	Педагогіка і психологія родинних взаємовідносин	3	екзамен
ПП 2.12	Історія соціальної роботи	6	екзамен
ПП 2.13	Основи консультування	6	екзамен
ПП 2.14	Соціальна політика	6	екзамен
ПП 2.15	Соціальна робота з різними групами клієнтів	6	екзамен
ПП 2.16	Правові основи соціальної роботи	6	екзамен
ПП 2.17	Теорії соціальної роботи	6	екзамен
ПП 2.18	Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах	3	екзамен
ПП 2.19	Методи соціальної роботи	6	екзамен
ПП 2.20	Соціальна профілактика	3	залік
ПП 2.21	Професійна майстерність соціального працівника	3	екзамен
ПП 2.22	Соціальна робота в пенітенціарних установах	3	екзамен
ПП 2.23	Ведення професійних документів	3	екзамен
ПП 2.24	Етика соціальної роботи	3	екзамен
ПП 2.25	Система організації соціальних служб	3	залік
ПП 2.26	Основи соціалізації особистості	3	екзамен
2.1.2. Практична підготовка			
ПП 2.1	Навчальна практика	3	залік
ПП 2.2	Виробнича волонтерська практика	3	залік

ПП 2.3	Виробнича практика в ЦССМ	3	залік
ПП 2.4	Виробнича практика в територіальних центрах	3	залік
ПП 2.5	Виробнича практика	6	залік
ПП 2.6	Курсова робота	3	екзамен
ПП 2.7	Атестація (теорія соціальної роботи)	3	екзамен
ПП 2.8	Атестація (методи соціальної роботи)	3	екзамен
2.2. Вибіркові дисципліни			
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
ВД 2.1	Основи міжособистісного спілкування	3	залік
ВД 2.2	Самоорганізація особистості	3	залік
ВД 2.3	Українська етнопсихологія та етнопсихологія	3	залік
ВД 2.4	Менеджмент соціальної роботи	3	екзамен
ВД 2.5	Пенсійна справа	3	залік
ВД 2.6	Соціальна робота в сфері зайнятості	3	залік
ВД 2.7	Вікова фізіологія та основи охорони здоров'я	3	Залік
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
Практична психологія			
ВД 2.1	Практична психологія в соціальній роботі	6	екзамен
ВД 2.2	Соціальна конфліктологія і партнерство	6	залік
ВД 2.3	Соціально-психологічна допомога учасникам АТО	6	екзамен
ВД 2.4	Соціально-психологічна робота в сфері дозвілля	3	екзамен
ВД 2.5	Соціально-психологічна робота в опікунських закладах	6	залік
ВД 2.6	Соціальний аудит та інспектування	6	екзамен
ВД 2.7	Соціально-психологічна допомога інвалідам	3	залік
ВД 2.8	Соціальна робота з протидії торгівлі людьми	3	екзамен
ВД 2.9	Соціальне прогнозування і проектування	6	екзамен
ВД 2.10	Курсова робота I (для спец. Практична психологія)	3	екзамен
ВД 2.11	Курсова робота II (для спец. Практична психологія)	3	екзамен
Соціальна реабілітація			
ВД 2.1	Основи соціальної реабілітології	6	екзамен

ВД 2.2	Соціальна робота з людьми похилого віку	6	залік
ВД 2.3	Соціально-реабілітаційна робота з трудовими мігрантами	6	екзамен
ВД 2.4	Соціально-реабілітаційна робота релігійних організацій	3	екзамен
ВД 2.5	Соціально-реабілітаційна робота з вимушеними переселенцями	6	екзамен
ВД 2.6	Соціальна реабілітація жертв насилля	6	екзамен
ВД 2.7	Соціальна робота в громаді	3	залік
ВД 2.8	Соціально-медичний патронаж	3	екзамен
ВД 2.9	Соціальне страхування	6	екзамен
ВД 2.10	Курсова робота I (для спец. Практична психологія)	3	екзамен
ВД 2.11	Курсова робота II (для спец. Практична психологія)	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		150	
Загальний обсяг вибіркового компонент		90	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

VI. Форми організації та технології навчання

Методи: словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні.

VII. Форми та методи оцінювання результатів навчання

Оцінювання бакалавра «Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ» «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», «Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (02.03.2016, №43-АГП)».

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Знання студентів оцінюється із теоретичної та практичної підготовки за такими критеріями:

– «відмінно» студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої

міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно» студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та 13 рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Рівні контролю. За рівнем контролю розрізняють: самоконтроль, кафедральний, інститутський (факультетський), ректорський.

Самоконтроль призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках з лабораторних робіт передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення, як правило, науково-педагогічними працівниками даної дисципліни і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

Інститутський (факультетський), ректорський є різними рівнями зовнішнього контролю, призначеного для перевірки якості навчального процесу на кафедрах, порівняння ефективності навчання студентів.

Зовнішній контроль усіх рівнів, на відміну від кафедрального, проводиться вибірково (в окремих академічних групах), тільки письмово і, як правило, є відстроченим контролем.

Види контролю. В освітньому процесі використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, підсумковий та відстрочений.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс.

Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на засіданні кафедри та засіданні методичної комісії спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу. Доцільно проводити вхідний контроль на першому курсі.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічними працівниками для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

Результати поточного контролю є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються науково-педагогічними працівниками при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з даної навчальної дисципліни. Ректорські контрольні роботи (зрізи поточних та залишкових знань) є формами поточного контролю, можуть проводитись двічі на навчальний рік.

Ректорські контрольні роботи виконують студенти 1-4 курсів освітнього рівня бакалавр, з однієї-двох навчальних дисциплін для кожної спеціальності із застосуванням ІТ-технологій та на паперових носіях. Керівник навчального підрозділу за поданням визначає дисципліни, з яких виконуватимуться ректорські контрольні роботи, узгоджує їх перелік з навчально-методичним відділом. Графік проведення ректорських контрольних робіт складається навчально-методичним відділом за поданням навчальних підрозділів і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи. Студенти не пізніше, ніж за тиждень повинні бути ознайомлені з графіком проведення ректорських контрольних робіт.

Усі матеріали для ректорських контрольних робіт затверджуються на засіданні кафедр та методичної комісії підрозділу. Навчальний підрозділ подає в навчально-методичний відділ, відділ організації дистанційного навчання комплекти для ректорської контрольної роботи в паперовому та електронному варіанті на початок семестру.

Норма часу на проведення ректорської контрольної роботи з використанням ІТ-технологій складає 1 академічну годину, на паперових носіях – до 2-х академічних годин.

Результати ректорських контрольних робіт аналізуються навчально-методичним відділом, на засіданнях кафедр та методичних комісій навчальних підрозділів, обговорюються на засіданнях вченої ради.

Про результати ректорських контрольних робіт начальник навчально-методичного відділу доповідає на засідання ректорату. Виконані ректорські контрольні роботи, завдання до них, зразки відповідей, критерії оцінювання зберігаються на кафедрі 1 рік.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітнього (освітньо-професійного) ступеня на проміжних або заключному етапі їх навчання. Він включає семестровий контроль і атестацію.

Семестровий підсумковий контроль з певної навчальної дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену чи заліку у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язку навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, і складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, ситуаційних робіт, опрацювання завдань робочих зошитів, тематичних рефератів, лабораторних робіт тощо, передбачених робочою навчальною програмою.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за 15 поточний контроль знань. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни. Оцінки за залік у різних шкалах оцінювання мають такий вигляд:

Шкали оцінювання		
Університетська	Національна	шкала ЄКТС
90-100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49		FX
1-25	не зараховано	F

Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрами навчальних структурних підрозділів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі (письмова, усна, тестова), визначеній відповідною кафедрою. При цьому тривалість письмової компоненти не повинна перевищувати дві академічні години. Якщо підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку (диференційованого заліку), то він виставляється за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи (у тому числі теоретичних занять) викладачем, який вів практичні (лабораторні) заняття (або за рішенням кафедри сумісно з викладачем-лектором), при цьому присутність студента не обов'язкова.

Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою:

Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	Відмінно	A
80-89	4	Добре	B
70-79			C
60-69	3	Задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25		Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Пояснення оцінок ЄСТS:

A «Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

B «Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

C «Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.

D «Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо містять помилки.

E «Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімального.

FX «Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінені кількістю балів, близькою до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань. F «Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не

сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

Підсумковий контроль – бакалаврська робота, курсові роботи проводяться у формі прилюдного захисту.

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і прилюдно.

Відстрочений контроль або контроль залишкових знань, проводиться через деякий час після вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково для вивчення стійкості засвоєних знань студентами, контролю якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання навчальних здобутків студентів. Щорічний ректорський контроль є відстроченим.

VIII. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти: теорія соціальної роботи та методи соціальної роботи.

Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти. Атестація здобувачів вищої освіти є підсумковою формою атестаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 231 Соціальна робота.

Під час екзамену випускник повинен продемонструвати відповідний рівень знань, що складають комплекс базових професійних компетентностей бакалавра із соціальної роботи.

За результатами атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації та про видачу диплому про освіту державного зразка.

IX. Вимоги до вступу та продовження навчання

Вимоги визначені правилами прийому на освітньо-професійну програму «Соціальна робота». Вимоги до вступника:

- високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента);
- інтерес до професії соціального працівника;
- бажання отримати високий рівень професійної підготовки, бути професійно компетентним;
- готовність до самовдосконалення професійної діяльності;
- здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища.

Х. Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)

Система кураторів академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів.

ХІ. Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу

Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій. Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.

Інформаційний пакет спеціальності

Бібліотека:

- ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн ресурсів та баз даних;
- інформаційне забезпечення студентів, які працюють над магістерськими дослідженнями;
- консультування працівниками бібліотеки.

Навчальні ресурси:

- довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека;
- продовження терміну позики та бронювання книг онлайн;
- доступ до електронних журналів;
- доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу;
- доступ до сайтів дистанційного навчання;
- технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.

Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.

Персональне консультування.

ХІІ. Працевлаштування та продовження освіти

Професійні назви робіт, коди і назви класифікаційних угруповань професій за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003: 2010», що здатний виконувати випускник, наведені у таблиці.

Професійні назви робіт, які здатен виконувати фахівець освітнього ступеня «бакалавр»

Код професії	Код ЗКПТР	Випуск ДКХП	Назва професії
2340		80	Вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю
2419.3			Державний соціальний інспектор
2446.2			Соціальний аудитор

1483			Соціальний менеджер
2442.2			Соціальний патолог
2446.2			Соціальний працівник
3460		80	Соціальний працівник (допоміжний персонал)
5133		80	Соціальний робітник

XIII. Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
 - щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
 - періодичне оновлення освітньої програми;
 - програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
 - щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
 - періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
 - постійний моніторинг прогресу студентів;
 - перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
 - моніторинг статистики працевлаштування випускників.
- Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:
- Комісія методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
 - Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
 - Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр за роботу із випускниками;
 - оцінювання студентами якості викладання навчальних дисциплін;
 - вихідне анкетування щодо якості програми;
 - неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами.
- Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу:
- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
 - стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;

- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних науково метричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів до посадових вимог;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

XIV. Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом.

XV. Нормативні посилання

В освітньо-професійній програмі використано посилання на такі нормативні документи:

1. Закон України № 1556–VII «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2016 р. № 600.
4. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
5. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF%11>